

ALİŞ-VERİŞ HAKKINDA BAZI TABİRLER

Yazar Ali Kara

Pazartesi, 11 Ağustos 2008 11:19 - Son Güncelleme Perşembe, 24 Haziran 2010 13:20

Bey’: Satış.

Şira: Alış.

Bayi: Malı satıcı.

Müşteri: Malı alıcı.

İcab: Akti yapanlardan ilk söylenen söz.

Kabul: Akti yapanlardan ikinci olarak söylenen söz.

Bey’i münakit: Akti sahih olup tesiri mebi ve ücrette zahir olan satış muamelesidir.

Bey’i gayrı münakit: Şartları tamamen veya kısmen mevcut olmadığından batıl olan satış muamelesidir.

Bey’i sahih: Zatı ve sıfatları ile şartlarına haiz olup geçerli olan satış muamelesidir.

ALİŞ-VERİŞ HAKKINDA BAZI TABİRLER

Yazar Ali Kara

Pazartesi, 11 Ağustos 2008 11:19 - Son Güncelleme Perşembe, 24 Haziran 2010 13:20

Bey'i fasit: Aslında sahih olup vasfı itibarıyla sahih olmayan satış aktidir. Verilen ücretin kıymeti olmayan şarap-leş gibi bir şey olması.

Bey'i batıl: Hüküm ifade etmeyen aslından sahih olmayan satışlar. Kıymeti olmayan leş-domuz gibi bir şeyi satmak gibi.

Bey'i mevkuf: Geçerli olması başkasının iznine bağlı satış muamelesidir. Fuzuli kişinin satışı gibi.

Bey'i لازم: Şartlar tamam olup sabitleşen satış muamelesidir ki taraflardan biri tek başına bu akti bozamaz.

Bey'i gayri لازم: Geçerlilik şartları tamam olup yalnız bir tarafın muhayyerliği olan satışlardır. Bu muhayyerlik hakkı olan taraf, müddet bitmeden evvel akti bozabilir.

İvaz: Karşılık olarak verilen ücret veya mal.

Misli: Çarşı ve pazarlarda misli bulunan hububat ve benzeri şeyler

Kıyemi: Çarşı ve pazarlarda misli bulunmayıp kıymetle değerlendirilen şeyler. Hayvanat, kumaş, kitap, vasıta gibi.

Gabn: Aldatmak. Fahiş olursa müşterinin geri verme hakkı vardır.

İkale: Evvel yapılan akti iki tarafın anlaşarak iptal etmesi.

ALİŞ-VERİŞ HAKKINDA BAZI TABİRLER

Yazar Ali Kara

Pazartesi, 11 Ağustos 2008 11:19 - Son Güncelleme Perşembe, 24 Haziran 2010 13:20

Karz: Ödünç verilen mal, borç.

Revaç: Piyasada geçerli olması.

Kile: Hububat ölçülen kab, ölçek.

Tartı: Terazi, satılan şeyin ağırlığını ölçen alet.

Sa': Ölçek.

Zira: 45 cm lik kumaş ölçülen alettir.

Fesh: Akti iptal etmek, bozmak.

Dâr: Bina, arsa, etrafı çevrili arsa-bina.

Fasit: Bozuk.

Mebi: Satılan mal.

Semen: Ücret.

İstibra: Satılınan cariyeye cima etmeden evvel bir hayız müddeti beklemek.

ALİŞ-VERİŞ HAKKINDA BAZI TABİRLER

Yazar Ali Kara

Pazartesi, 11 Ağustos 2008 11:19 - Son Güncelleme Perşembe, 24 Haziran 2010 13:20

Me'zun köle: Ticarete izin verilen köle.

Ümmü-veled: Efendisinden çocuğu olan cariye.

Şuf'a: Komşunun bitişiğinde satılak akarı satınalma hakkı.

Meclis muhayyerliğı: Akit yapıldığı yerde bulundukça kabul etmek veya red etmek hakkı.

Tayin muhayyerliğı: Bu, iki veya üç şeyden birini, satın alınan şey dilediğı herhangi biri olmak üzere satın almaktır.

Ayıp muhayyerliğı: Satınalınan malda ayıp çıkınca geri verme hakkı.

Şart muhayyerliğı: Satılan şeyin alınması veya geri verilmesi için üç gün müddet tanımak.

Görmek muhayyerliğı: Satınalınan malı görünce, konuşulduğu gibi çıkmazsa geri verme hakkı.

Musaveme: Satış üzerine pazarlık.

Tedavül: Para veya malın elden ele dolaşması.

İstihkak: Satınalınan malın başkası tarafından sahiplenilmesi.

Müdebber: Efendisi ölmekle hür olacak olan köle.

Mükateb: Hür olmak için taksit ödemek üzere efendisi ile anlaşılan köle.

Muhakale satışı: Bu, tahminen başaktaki buğdayı, tahmini ölçek ile hazırda olan buğdaya karşılık satmaktır.

Bey'i ine: Sattığı şeyi, sattığından daha az bir fiyatla, daha ücreti ödenmeden evvel aynı kişinin satınması. Bu zamanda galeriden sıfır arabayı taksitle alıp, daha ödemedenden evvel aynı galericiye düşük olarak peşin satmak gibi.

Nevruz: Mecusilerin tazim ettiği bahar bayramı denilen gün.

M ihrecan: Mecusilerin tazim ettiği günlerden biri.

Batıl akit: Anlaşması temelde geçersiz olan akit.

Fasid bey: Akti içine bozukluk dahil olan satışlar. Fesadı kaldırılırsa sahihe dönüşebilir.

Neceş: Alıcı olmadığı halde fiyatı artırmak için satışa dahil olmak.

Celeb: Simsardır. Köylüleri yollarda karşılayıp mallarını ucuza alırlar ve şehirliyle pahaliya satarlar. bu zamandaki kabzı-mallar gibi.

ALİŞ-VERİŞ HAKKINDA BAZI TABİRLER

Yazar Ali Kara

Pazartesi, 11 Ağustos 2008 11:19 - Son Güncelleme Perşembe, 24 Haziran 2010 13:20

İkale: Akti yapanların anlaşarak akti bozmaları.

Murabaha: Kârlı satış.

Tevliye: Maliyetine satış.

Vazıa: Zararına satış.

Menkul: Nakledilen şeyler.

Gayr-ı menkul: Nakledilmeyen arazi-bina gibi şeyler.

Riba: Faiz.

Kader: Miktar.

Cins: Aynı özellikleri taşıyan şeyler.

Merafık: Satılan arazi-binanın hakları.

Beyyine: Delil, şahit.

Hucceti müteaddiye: Karşı tarafa hükmü geçerli yapan delil.

Kâsır huccettir: Hükmü karşı tarafa geçerli yapamayan noksan delil. İkrar gibi.

Tenakuz: Zıtlık. Delil ile dava arasındaki çelişki.

Fuzuli: Yetkisiz kişi.

Selem: Veresiyeyi peşine karşılık satmaktır.

Re'sul-mal: Selem yapılmak için verilen ücret, ana para.

Müslemün-ileyhi: Ücret karşılığında verilecek olan hububat veya vasfetmekle zabtı mümkün olan mal.

Rabbus-selem: Selem aktini yapan kişi.

Adedi mukarib: Büyüklükleri birbirine yakın olan yumurta, ceviz gibi şeyler.

Adedi mütefavit: Büyüklükleri farklı olan şeyler, karpuz, hıyar.

Fulus: Para.

Fulusu nafika: Piyasada geçerli olan para.